Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

34 457 Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en enkele andere wetten ter invoering van een vroegtijdige aanmelddatum voor en toelatingsrecht tot het beroepsonderwijs

Nr. 5 VERSLAG

Vastgesteld 19 mei 2016

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen. Onder het voorbehoud dat de hierin gestelde vragen en gemaakte opmerkingen voldoende zullen zijn beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel genoegzaam voorbereid.

Inhoudsopgave

kst-34457-5
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel en hebben daar nog een aantal vragen over aan de regering.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Voor jongeren is de overstap van het voortgezet onderwijs naar een vervolgopleiding een belangrijk moment in hun schoolloopbaan en uiteindelijk de toetreding tot de arbeidsmarkt. Het is van belang dat zij een zorgvuldige keuze maken voor een vervolgopleiding die aansluit op hun talenten en interesses en die hen perspectief biedt op een passende baan. Jongeren worden in dit keuzeproces begeleid door hun ouders, verschillende professionals en/of instanties. Het is van groot belang het keuzeproces en de begeleiding daarbij zo goed mogelijk te organiseren, zo menen deze leden.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel en hebben nog enkele vragen, onder andere over de proportionaliteit van het wetsvoorstel. De leden onderschrijven dat het belangrijk is om een transparant toelatingsbeleid te hebben voor de mbo-instellingen zodat studenten weten waar zij aan toe zijn. Wel vragen de leden zich met de Raad van State af wat de noodzaak is van het vastleggen hiervan in een wetsvoorstel. Deze leden verwijzen ook naar de brief van VNO-NCW en de MBO Raad, d.d. 2 februari 2016, waaruit blijkt dat slechts 100 tot 200 studenten per jaar van mening zijn dat zij ten onrechte worden afgewezen[1]. Rechtvaardigt dit een zwaar middel als het opnemen van wettelijke bepalingen hieromtrent? Deze leden vragen waarom hierover geen afspraken met de instellingen gemaakt kunnen worden zonder hiervoor de wet te wijzigen. Graag ontvangen deze leden een toelichting.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel met betrekking tot een vroegtijdige aanmelddatum voor en toelatingsrecht tot het beroepsonderwijs. Zij wijzen op het belang van een warme overdracht tussen vmbo[2] en mbo, waarop studiepaden zoveel mogelijk op elkaar aansluiten.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en enkele andere wetten ter invoering van een vroegtijdige aanmelddatum voor en toelatingsrecht tot het beroepsonderwijs. Genoemde leden hechten aan een goede overgang tussen het voortgezet onderwijs en het mbo, om de kans op een diploma te vergroten en vroegtijdige schooluitval te voorkomen. Zij stellen nog enkele vragen.

De leden van de SGP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel.

1. Aanleiding en doelstelling

De leden van de VVD-fractie steunen de inzet om uitval in het mbo te verlagen. Zij hechten daarbij aan het belang van transparante en volledige voorlichting. Dat moet ook want in artikel 6.1.3a. van de WEB[3] is expliciet opgenomen welke voorlichting mbo-instellingen in ieder geval moeten

[1] https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/brieven/2016/02/02/afschrift-brief-vno-ncw-mkb-nederland-en-mbo-raad-over-toelatingsrecht/afschrift-brief-vno-ncw-mkb-nederland-en-mbo-raad-over-toelatingsrecht.pdf.
[2] Vmbo: Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
[3] WEB: Wet educatie en beroepsonderwijs

geven. Een middel daarvoor is de studiebijsluiter die is ontwikkeld door het SBB[4]. Echter, uit recent onderzoek van CNV Jongeren en JOB[5] blijkt dat veel instellingen niet of haast niet voorzien in de (geest van) de wet. De leden zijn van mening dat de regering op korte termijn afspraken moet maken met de MBO Raad om de goed vergelijkbare studiebijsluiter van het SBB in elke voorlichting op te nemen. Is de regering bereid om deze afspraken te maken? Is de regering ook bereid wanneer deze afspraak niet tot stand komt of niet nageleefd wordt door middel van een ministeriele regeling, waar het voornoemde artikel een basis voor creëert, alsnog een studiebijsluiter af te dwingen? Graag ontvangen zij een toelichting.
In het wetsvoorstel is een evaluatiebepaling opgenomen van vier jaar, maar in de doelstelling, die wordt beschreven in de memorie van toelichting, worden geen concrete streefwaarden genoemd. De leden vragen de regering zich expliciet uit te spreken over de vraag wanneer de wetgeving haar doel heeft bereikt.
Voorts vragen de leden verder in te gaan op de kritische opmerkingen van de Raad van State aangaande de proportionaliteit van het wetsvoorstel. Kan de regering nader toelichten waarom het probleem zo groot is dat er een wetsvoorstel moet komen? Welke andere middelen heeft de regering overwogen om in te zetten, zo vragen de leden.

De leden van de ChristenUnie-fractie delen de ambitie van een goede toegankelijkheid van het mbo en goede begeleiding bij de overgang van vmbo naar mbo. Zij zien echter ook dat de aanpak van vroegtijdige schooluitval al sterk is verbeterd en tot resultaten leidt. Instellingen maken steeds meer werk van zorgvuldige toelating en intakegesprekken. Kan de regering toelichten hoe dit wetsvoorstel past in deze tendens, waarbij instellingen en betrokken partijen werk maken van goede overgangen en het tegengaan van schooluitval? Op welke manier versterkt het wetsvoorstel deze positieve ontwikkeling in het onderwijsveld? Leidt het wetsvoorstel niet tot onnodige regelgeving van bovenaf, zo vragen de leden.

De leden van de SGP-fractie onderschrijven de doelstellingen van de regering om de overstap naar het mbo te verbeteren. Deze leden vragen hoe de regering het risico beoordeelt dat de aanmelddatum ook averechts kan werken. In hoeverre kunnen leerlingen uit sociaaleconomisch kwetsbare groepen verder op achterstand komen te staan wanneer zij zich vaker niet tijdig aanmelden en daardoor de voordelen en faciliteiten mislopen die andere leerlingen wel genieten.

2. Inhoud van het wetsvoorstel

De leden van de VVD-fractie vragen de regering te expliciteren welke onderdelen van het wetsvoorstel precies van toepassing zijn, als dat het geval is, op het private mbo-onderwijs en de vakinstellingen, zo vragen de leden.

2.1 Introductie van een landelijke aanmelddatum in het mbo en de plicht voor scholen en instellingen om een beperkte gegevensset over aanmeldingen met elkaar en met gemeenten uit te wisselen

De leden van de VVD-fractie vragen of de regering nader kan betogen waarom het afwijken van het hoger onderwijs verstandig is. Leidt dit niet juist tot verwarring, bijvoorbeeld wanneer er een overheidscampagne wordt georganiseerd? De regering wijst vooral op de voordelen van 1 april en gebruikt daarvoor vooral praktische argumenten. Bijvoorbeeld

[4] SBB: stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
[5] JOB: Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs

dat het schooljaar in het mbo eerder begint dan in het hoger onderwijs en dat de instellingen zich dus kunnen voorbereiden op het aantal aanmelders. Tegelijkertijd kunnen studenten altijd nog uitwijken naar een andere studie of zich op 1 april voor meerdere opleidingen inschrijven. Het cijfer dat op 1 april bekend wordt voor de opleidingen, geeft dus slechts een indicatie. Vervalt dat argument daarmee niet, zo vragen de leden aan de regering.
De leden lezen een aantal consequenties van het niet tijdig aanmelden. De leden zouden graag zien dat studenten ook geen aanspraak meer maken op het toelatingsrecht dat ook is geregeld in dit wetsvoorstel. Neemt de regering deze suggestie over, zo vragen de leden.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat wordt voorgesteld om 1 april als uiterlijke aanmelddeadline te hanteren. Leerlingen worden gestimuleerd om zich voor een opleiding aan te melden, ook als zij nog niet zeker weten of zij deze opleiding uiteindelijk gaan volgen. De leden vragen voor hoeveel opleidingen een leerling zich tegelijkertijd kan inschrijven. Is het mogelijk om bij meerdere opleidingen deel te nemen aan een intakeprocedure en een studieadvies te ontvangen? Wat is de reden dat voor de mbo-sector geldt dat instellingen zelf bepalen op welke wijze de aanmelding voor een opleiding geschiedt? Waarom is er niet voor gekozen te werken met een centraal systeem van aanmelden zoals ook in het hoger onderwijs wordt gehanteerd, zo vragen de leden.
Om het aanmeldproces van leerlingen te kunnen volgen, wordt gesuggereerd dat de betrokken partners in het veld een ICT-informatiesysteem ontwikkelen en beheren. Hoe verhoudt de inwerkingtreding van het wetsvoorstel zich tot de datum waarop in redelijke mate kan worden verwacht dat een dergelijk systeem operationeel is? Op welke manier wordt de privacy van de leerlingen gewaarborgd en welke kaders worden hiervoor gesteld, zo vragen de leden.
Voorts merken de leden op dat een intake en een daaruit volgend studiekeuzeadvies jongeren kan helpen om een goed beeld te krijgen van de opleiding. Instellingen zijn vrij om de vorm en inhoud van hun intake vorm te geven én om te bepalen aan wie de intake wordt aangeboden. Het hoger onderwijs kent sinds enkele jaren de studiekeuzecheck. Onlangs werd duidelijk dat de wijze waarop instellingen voor hoger onderwijs vorm geven aan de studiekeuzecheck zeer uiteenloopt en de studiekeuzecheck niet altijd het doel dient waarvoor het is ingesteld. De leden vragen hoe dit in het mbo wordt voorkomen. Waarom wordt er niet voor gekozen duidelijke kaders of richtlijnen voor de vorm en inhoud van de intake vast te leggen om te borgen dat jongeren krijgen waar ze recht op hebben? Waarom mogen instellingen zelf bepalen aan wie de intake wordt aangeboden? De leden vragen waarom deelname aan een intake niet als recht voor alle (op tijd aangemelde) jongeren is opgenomen in dit wetsvoorstel. Zeker omdat de student een instelling om een studiekeuzeadvies kan verzoeken.

De leden van de CDA-fractie vragen de regering toe lichten wat de huidige knelpunten zijn bij de aanmelding van studenten en hoeveel studenten bij het huidige beleid uit beeld verdwijnen bij de overstap naar het mbo. Komt de aanmelddatum van 1 april overeen met aanmelddata in de andere onderwijssoorten? Deze leden vragen de regering ook aan te geven op welke wijze de communicatie zal verlopen over de wijzigingen.

De leden van de D66-fractie lezen dat de keuze voor het stellen van de aanmelddatum op 1 april mede wordt ingegeven doordat studenten die de keuze eerder maken en zich eerder aanmelden, hun studie in het eerste studiejaar aanzienlijk minder vaak afbreken dan studenten die zich laat aanmelden. Heeft dit er ook niet mee te maken dat dit studenten zijn die duidelijk weten wat ze willen worden, terwijl voorgestelde maatregel er

alleen voor zorgt dat studenten die het nog niet weten of twijfelen, eerder een knoop moeten doorhakken?
Voorts lezen deze leden dat er mede is gekozen voor 1 april omdat anders de scholen nog maar weinig tijd hebben om leerlingen die nog niet ingeschreven staan, naar een aanmelding te begeleiden met het zicht op de examenperiode. In welk opzicht verschilt dit van havo- en vwo-leerlingen die naar het hbo en wetenschappelijk onderwijs doorstromen, zo vragen de leden.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen wie verantwoordelijk is voor de opslag van persoonsgegevens en het waarborgen van privacy. Zo staat in de memorie van toelichting (pag. 9) dat de school of instelling gegevens van een leerling moet verwijderen, indien de leerling na 1 april geen potentiële mbo'er meer is. Wie is verantwoordelijk voor het waarborgen van actualiteit en privacy bij het opslaan van persoonsgegevens? Kunnen ingeschrevenen ook zelf hun status controleren en verzoeken indienen tot wijziging of verwijdering? Hoe lang worden de gegevens geregistreerd, zo vragen zij.

De leden van de SGP-fractie lezen dat het de bedoeling is dat scholen voor voortgezet onderwijs jaarlijks aangeven welke leerlingen naar verwachting naar het mbo gaan. Deze leden vragen waarom deze stap in het kader van het reduceren van administratieve lasten niet overgeslagen kan worden. Immers, scholen kunnen toch op basis van de gegevens van de mbo-instellingen zelf meteen nagaan welke leerlingen ontbreken en in welke gevallen nadere actie nodig is, zo vragen de leden.

2.2 Het invoeren van een recht op studiekeuzeadvies voor alle studenten die zich uiterlijk op de landelijke aanmelddatum hebben aangemeld bij een mbo-opleiding

De leden van de VVD-fractie merken op dat studenten- en scholierenorganisaties recent kritiek hebben geuit op de kwaliteit van de studiekeuzeactiviteiten. Welke lering heeft de regering getrokken uit deze eerste ervaringen uit het hoger onderwijs en heeft dit tot aanpassing van het wetsvoorstel geleid? Hoe waarborgt de regering de kwaliteit van de studiekeuzeactiviteiten, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie hebben een aantal vragen over het studiekeuzeadvies. Kan de regering aangeven of de student, wanneer deze nog twijfelt tussen twee instellingen, ook meerdere studiekeuzeadviezen aanvragen? In hoeverre wordt geborgd dat het studiekeuzeadvies neutraal is, in de zin dat ook opleidingen aan andere instellingen naar voren kunnen komen, als dat toch een betere keuze is? Hoe wordt aan de student en instelling duidelijk gemaakt dat het advies niet bindend mag zijn, zo vragen deze leden.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen waarom het recht op een studiekeuzeadvies alleen voor studenten geldt die zich voor 1 april aanmelden. Zijn de late aanmelders niet juist een kwetsbare groep, met grotere kans op schooluitval? Zouden deze leerlingen niet juist baat hebben bij een studiekeuzegesprek en een zorgvuldige intake, zo vragen zij.

De leden van de SGP-fractie vragen in hoeverre leerlingen rechten kunnen ontlenen aan het studiekeuzeadvies. Zij vragen of uit het uitgangspunt dat het advies niet bindend is voor leerlingen omgekeerd ook volgt dat instellingen door het advies als zodanig geen enkele aansprakelijkheid op zich laden voor het resultaat van de leerling. Kan de regering toelichten

hoe het studiekeuzeadvies zich verhoudt tot de zorgplicht en de onderwijsovereenkomst, zo vragen zij

2.3 Het invoeren van een recht op toelating voor studenten die zich aanmelden voor een mbo-opleiding op niveau 2, 3 of 4 en die aan de vooropleidingseisen voldoen en het recht op een bindend studieadvies binnen een jaar na inschrijving

De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat er meer voorwaarden verbonden moeten worden om in aanmerking te komen voor het recht op toelating. Zoals eerder aangegeven stellen de leden zich op het standpunt dat er alleen aanspraak op het toelatingsrecht gemaakt kan worden wanneer zij zich voor de landelijke aanmelddatum hebben ingeschreven voor de specifieke opleiding van hun keuze en het recht dus niet van toepassing is op andere opleidingen. Daarnaast stellen de leden dat er sprake moet zijn van een functionerend bindend studieadvies na het eerste jaar. Ten derde stellen de leden dat de student deel moet hebben genomen aan de studiekeuzeactiviteit. Ten slotte stellen de leden dat studenten die een jaar eerder een negatief bindend studieadvies hebben ontvangen geen aanspraak mogen hebben op het toelatingsrecht bij de betreffende opleiding waar zij dit advies hebben gekregen. Kan de regering op ieder van deze suggesties elk afzonderlijk een reactie geven?
In de begrenzing van het toelatingsrecht stelt de overheid zelf twee criteria vast. Kan de regering nader uiteenzetten op basis waarvan deze criteria zijn vastgesteld? Op welke feiten zijn deze gebaseerd? Waarom zouden juist deze criteria effectief werken om studenten te weren die zonder enige motivatie zich inschrijven? Is de regering zich er van bewust dat het ontvangen van studiefinanciering en op termijn ook een ov-studentenreisproduct een op zich zelf staande reden kan zijn voor jongeren om zich in te schrijven?
De leden lezen voorts dat er een uitzondering wordt gemaakt wanneer er sprake is van beperkte opleidingscapaciteit. De leden zijn van mening dat bijvoorbeeld het beste geselecteerd kan worden op wie de meeste kans heeft om de opleiding met succes af te ronden. Met enige verbazing lezen zij daarom dat toewijzing alleen op basis van loting of de volgorde van aanmelding plaats mag vinden. Vooral dit laatste criterium werkt, volgens de leden, in ieder geval niet een zorgvuldige studiekeuze in de hand. Daarnaast vragen de leden waarom niet in lijn met het hoger onderwijs decentrale selectie wordt toegepast en deze leden wijzen in dat licht ook op de eerdergenoemde brief van VNO-NCW en de MBO Raad die tevens voor meer ruimte pleiten op dit punt om juist recht te doen aan de talenten van jongeren.
Tot slot vragen de leden aan de regering hoe voorkomen gaat worden dat als gevolg van het toelatingsrecht allerlei niet-leerbare of niet-schoolbare studenten in het onderwijs terecht komen. De leden wijzen er op dat het onderwijs en de lessen niet verstierd moeten kunnen worden door deze specifieke groep. Graag ontvangen zij een reactie.

De leden van de PvdA-fractie zijn verheugd te lezen dat het wetsvoorstel voorziet in een toelatingsrecht voor studenten die zich aanmelden voor een mbo-opleiding op niveau 2, 3 of 4 en die aan de vooropleidingseisen voldoen. Alhoewel de meeste instellingen een zorgvuldig toelatingsbeleid voeren moet te allen tijde het op oneigenlijke gronden weigeren en uitsluiten van jongeren worden voorkomen. Alle jongeren moeten gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen, zelf een opleiding te kiezen en te worden toegelaten bij een opleiding wanneer zij aan de vereiste vooropleidingseisen voldoen. De leden vragen op welke manier er wordt opgetreden tegen instellingen die zich niet aan dit toelatingsrecht voor studenten houden. Er worden twee situaties beschreven waarin een mbo-instelling de mogelijkheid moet hebben om een student niet tot de

opleiding van zijn keuze toe te laten. Op welke manier wordt voorkomen dat instellingen via deze weg alsnog studenten op oneigenlijke gronden uitsluiten van de opleiding? De leden vragen welke instantie of welk orgaan er toeziet op de naleving van het toelatingsrecht van studenten. Nu het toelatingsrecht voor studenten wordt gerealiseerd vragen de leden welke andere (onzichtbare) belemmeringen studenten ervaren bij het inschrijven voor een opleiding van hun keuze. Welke rol spelen bijvoorbeeld de mate van nabijheid van de opleiding, de reisafstand en de reiskosten bij de overweging van studenten om zich voor de opleiding van hun keuze in te schrijven? Welke andere (onzichtbare) belemmeringen ervaren studenten? Op welke wijze worden deze belemmeringen weggenomen, zo vragen de genoemde leden.

De leden van de CDA-fractie vragen de regering nader toe te lichten wat de reden is om een bindend studieadvies in het eerste jaar in te voeren. Hoeveel studenten maken hun opleiding na het eerste jaar niet af of switchen tussentijds? Wat zijn de overstapmomenten gedurende een jaar? Op welke datum wordt het bindend studieadvies meegedeeld aan studenten en hoeveel punten moet een student gehaald hebben in een jaar, zo vragen zij.
De leden vragen de regering aan te geven wat de kwaliteit is van de studiebijsluiters die sinds enkele jaren verplicht zijn in het mbo. Zijn deze bijsluiters voor studenten duidelijk en transparant genoeg over de kansen met de desbetreffende opleiding op de arbeidsmarkt? Deze leden vragen de regering ook waarom zij er niet voor heeft gekozen om eerst de effecten van de studiebijsluiters, en eventuele verbeteringen daaraan, af te wachten voordat een bindend studieadvies wordt ingevoerd. Graag ontvangen deze leden een toelichting.

De leden van de D66-fractie constateren dat het voorkomt dat instellingen een toelatingsprocedure voeren waarbij studenten met de juiste vooropleiding worden afgewezen, een verkapte selectie aan de poort. Deze leden zijn verheugd dat met voorliggend voorstel duidelijk wordt dat dit niet mogelijk is. Zij vragen wel wat hier in de praktijk de consequenties van zijn. Op dit moment kunnen studenten ook van het advies afwijken, maar is dit bij de student niet altijd bekend. Dit komt onder andere doordat instellingen termen als «toelatingsprocedure» of «toelatingsgesprekken» hanteren, in plaats van adviesgesprek of matchingsgesprek. Ook zal een student misschien niet gedwongen zijn, maar zich door een instelling wel gedwongen kunnen voelen om een advies op te volgen. Wat wordt hieraan gedaan, zo vragen deze leden.
De leden vinden het spijtig dat in dit wetsvoorstel ook het bindend studieadvies wordt vastgelegd. Zij constateren dat instellingen nu na vier maanden al een zeer zwaar besluit kunnen nemen met verstrekkende consequenties voor de student. Zij vinden dit ook indruisen tegen de gedachte achter de rest van het wetsvoorstel, waarbij de student wordt beschermd tegen de willekeur in toelatingsbeleid van instellingen. Bovendien geeft het laatbloeiende studenten geen kans om te groeien in de opleiding, en zegt het niets over inspanningen die de instelling pleegt om de student te helpen zijn weg te vinden in de opleiding. Hoe verhoudt deze maatregel zich tot de leer- en kwalificatieplicht, zo willen deze leden tot slot weten.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen nadere toelichting op de aanvullende eisen buiten de vooropleidingseisen voor toelating tot een opleiding. Hoe vindt aanwijzing van opleidingen die aanvullende eisen mogen stellen bij ministeriële regeling plaats? In hoeverre kunnen inhoudelijke eisen aan een opleiding worden gesteld? Kunnen ook minimale toets- of examenresultaten worden gevraagd voor specifieke vakken?

Voorts lezen de lezen op pagina 15 van de memorie van toelichting dat het toelatingsrecht uitdrukkelijk niet bedoeld is «voor studenten die aantoonbaar niet gemotiveerd zijn en bij herhaling hebben aangetoond (nu) niet te beschikken over de juiste cognitieve vaardigheden of studiehouding om studievorderingen te behalen». Formeel worden slechts twee opties gegeven waarbij de toelating geweigerd kan worden. Geven de twee opties niet een te smalle formele basis aan instellingen om aan de bedoeling van het toelatingsrecht te voldoen, gezien de constatering op pagina 15 van de memorie van toelichting? Hoe wordt voorkomen dat het toelatingsrecht leidt tot een onnodig lange verblijfsduur in het mbo, terwijl een alternatief buiten het mbo meer passend kan zijn? Erkent de regering dat een «code of conduct» met een «gedragslijn» juridisch geen betekenis heeft ten opzichte van het wettelijke toelatingsrecht, zo vragen zij.

De leden van de SGP-fractie vragen of de regering wil toelichten hoe de uitgangspunten ten aanzien van het toelatingsrecht zich verhouden tot de keuzes die bijvoorbeeld ten aanzien van de doorstroom van vmbo naar havo gemaakt worden. Welke principiële redenen zijn er om afwijkende keuzes te maken. Waarom ligt het niet voor de hand om, gelet op de leeftijd en aard van de doelgroep, bij toelating eerder aan te sluiten bij het voortgezet onderwijs dan bij het hoger onderwijs, zo vragen zij.
De leden constateren dat de regering in het algemeen deel van de memorie van toelichting slechts twee uitzonderingen benoemt op het toelatingsrecht. Deze leden vragen in hoeverre de instellingen, in het belang van de leerlingen, ook ruimte verdienen om uitzonderingen te maken wanneer leerlingen wegens specifieke vaardigheden en beperkingen niet geschikt zijn voor een opleiding en beroep. In hoeverre kan de instelling in een situatie terecht komen waarin een leerling die aan de formele eisen voldoet, moet worden toegelaten terwijl bij voorbaat bij professionals duidelijk is dat de gekozen opleiding geen succes kan worden dan wel de leerling niet geschikt is voor het beroep.

3. Openbare internetconsultatie

De leden van de VVD-fractie merken op dat in de openbare internetconsultatie in antwoord op vraag 4 de suggestie is gedaan om de studiekeuzeactiviteiten te kunnen verplichten voor studenten die zich willen inschrijven voor een opleiding. In reactie daarop stelt de regering dat instellingen zelf mogen bepalen hoe zij de intake vormgeven. De leden vragen of dit ook betekent dat mbo-instellingen deelname mogen verplichten als voorwaarde om de inschrijving te bekrachtigen.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I, onderdeel D

Artikel 8.0.1

De leden van de VVD-fractie merken op dat in artikel 8.0.1 bij het tweede lid staat toegelicht dat bij ministeriele regeling een beperking kan worden aangebracht in het aantal opleidingen waarvoor men zich bij een instelling kan aanmelden. De leden vragen de regering of zij van plan is om deze ministeriele regeling op korte termijn op te stellen. Graag ontvangen zij een toelichting.

Artikel 8.0.4

De leden van de SGP-fractie constateren dat bij ministeriele regeling ook regels kunnen worden gesteld inzake de wijze waarop gegevens moeten worden geleverd, terwijl in het algemeen deel van de toelichting is aangegeven dat instellingen vrijheid hebben om hun systemen te kiezen. Kan de regering nadere toelichting geven op de voorgestelde grondslag en kan zij bevestigen dat de keuze van systemen niet onder de wijze van informatielevering valt, zo vragen de leden.

Artikel I, onderdelen E en G

De leden van de SGP-fractie merken op dat in de huidige wet de uitgangspunten dat de leerlingen zich door het bevoegd gezag moeten laten inschrijven en dat het bevoegd gezag beslist over toelating nauw met elkaar samenhangen. De vrijheid om in te schrijven en de vrijheid om toe te laten, leveren daarbij geen spanning op, aangezien de bereidheid tot inschrijving volgt uit de beslissing tot toelating. Deze leden vragen waarom de regering het niet voor de hand vindt liggen om ook de bepaling inzake inschrijving te wijzigen nu besloten wordt tot een recht op toelating. Terwijl het voorstel een verplichting tot inschrijving impliceert, benadrukt de tekst van het voorstel juist dat de leerlingen voor zijn inschrijving onverminderd afhankelijk is van de instelling.

Artikel I, onderdeel I

De leden van de SGP-fractie merken op dat het opschrift en de inhoud van het voorgestelde artikel sterk afwijkt van de toelichting. Terwijl de tekst van het voorstel in algemene zin spreekt over ongeschiktheid voor een beroep, spitst de toelichting het toe op de situatie waarin de leerling een gevaar vormt voor zichzelf of anderen. Deze leden vragen een toelichting op de geconstateerde discrepantie. Zij vragen of instellingen bijvoorbeeld ook leerlingen kunnen weigeren of de overeenkomst kunnen ontbinden wanneer zij constateren dat de leerlingen wegens bepaalde sociale of psychologische kenmerken ongeschikt is voor een beroep. Zo nee, waarom is het element van gevaar voor zichzelf en anderen niet expliciet verankerd wanneer bekend is dat dit het enige criterium vormt voor de beoordeling, zo vragen de genoemde leden.

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Bošnjaković